

(כא) וַיֵּשׁ אִשְׁרַיָּהוּ יְהוּה הֶעֱנֵן מֵעֶרְב־עַד־בֹּקֶר וַנֵּעֲלֶה הֶעֱנֵן בַּבֹּקֶר וַנִּסְעוּ אוֹ יוֹמָם וְלַיְלָה וַנֵּעֲלֶה הֶעֱנֵן וַנִּסְעוּ: אבן עזרא.

כא ואית די הוה עננא מרמשא עד צפרא ומסתלק עננא בצפרא ונטלין או יום ולילי ומסתלק עננא ונטלין:

(כב) אוֹיִמִים אוֹיִמִים אוֹיִמִים בְּהַאֲרִיף הֶעֱנֵן עַל־הַמִּשְׁכָּן לְשָׁפֵן עָלָיו יַחֲנוּ בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל וְלֹא יִסְעוּ וּבַהֲעֵלְתוֹ יִסְעוּ:

כב או תרין יומין או ירחא או עדן בעדן באורכות עננא על משכנא למשרי עלוהי שרן בני ישראל ולא נטלין ובאסתלקותה נטלין:

כ"ב א- אוימים • שנה, כמו (ויקרא כה) "ימים תהיה גאלתו". אבן עזרא.

(כג) עַל־פִּי יְהוָה יַחֲנוּ וְעַל־פִּי יְהוָה יִסְעוּ אֶת־מִשְׁמַרְתּוֹ יְהוָה שְׁמֵרוֹ עַל־פִּי יְהוָה בִּיד־מֹשֶׁה: פ אבן עזרא.

כג על מימרא דיי שרן ועל מימרא דיי נטלין ית משרת מימרא דיי נטרין על מימרא דיי בידי דמשה:

א ומליל יי עם משה למימר:

י (א) וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר:

(ב) עֲשֵׂה לְךָ שְׁתֵּי חֲצוּצֹת כָּסֶף מְקֻשָּׁה תַעֲשֶׂה אֹתָם וְהָיוּ לְךָ לְמִקְרָא הָעֵדָה וּלְמַסַּע אֶת־הַמַּחֲנֹת:

ב עבד לך תרתינ חצוצרן דכסף נגיד תעבד יתהו ויהוין לך לערעא כנשתא ולאטלא ית משריתא:

כ"ג א- עשה-לך • (שיהיו תוקעין לפגיד כמלך, "ויהי בישרון מלך"). עשה לך • משלך (עשה לך - אתה עושה ומשתמש בהם ולא אחר). למקרא העדה • בשתרצה לדבר עם הסנהדרין ושאר העם ותקראם לאסוף אליך, תקראם על ידי חצוצרות. ולמסע את-המחנות • בשעת סלוק מסעות תתקעו בהם לסימן; נמצאת אתה אומר: על-פי שלשה היו נוסעים: על-פי הקדוש-ברוך-הוא ועל-פי משה ועל-פי חצוצרות. מקשה • מהעשת תעשה בהקשת הקרנס. אבן עזרא.

(ג) וַתִּקְעוּ בָהֶן וַנוֹעְדוּ אֵלֶיךָ כָּל־הָעֵדָה אֶל־פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד:

ג ויתקעו בהן וינועדו אליך כל פתח אהל מועד:

כ"ג א- ותקעו בהן • בשתיקה, והוא סימן למקרא העדה, שנאמר: "ונועדו אליך כל-העדה אל-פתח אהל מועד". אבן עזרא.

(ד) וְאִם־בָּאֲחַת יִתְקַעוּ וַנוֹעְדוּ אֵלֶיךָ הַנְּשִׂאִים רְאִשֵׁי אֲלֵפֵי יִשְׂרָאֵל:

ד ואם בחדא יתקעו וינועדו לחדא וברביאי רישי אלפיא דישראל:

כ"ג א- ואם-באחת יתקעו • הוא סימן למקרא הנשיאים, שנאמר: "ונועדו אליך הנשיאים". ואף הן יעידתן אל פתח אהל מועד, ומגזרה שנה הוא בא בספרי. אבן עזרא.

אבן עזרא על התורה

יתקעו בשתיקה, ותחברו הנשיאים והעדה: ד ואם באחת יתקעו. פירושו, בתחצוצרה אחת יבואו הנשיאים לבדם. ואם היתה תרועה, יסע דגל מחנה יהודה, אף על פי שהענן על המשכן. ולפי דעת רבים, שענן אחר הוא הנוסע לפניהם:

ב חצוצרות. שם הפועל בחסרון הצד"י בקריאה ואם הוא כותוב: למקרא. שם הפועל, וכן ולמסע. או הוא שם, והשעם לעת מקרא ולעת מסע. והראשון נכון בעיני: ג ותקעו בהן. התוקעים, כמו ויאמר ליוסף. אשר ילדה אותה ללוי. והנה השעם, אם

כא או יומם ולילה. הנה פעמים יסעו בלילה. ויש אומרים, פי פירושו יומם ולילה כמשמעו. והוא הנכון בעיני. והער, או יומם: כב או ימים. שנה תמימה: כג על פי ה' יחגו. באחרונה, כל ימי שבתם במדבר: